

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ КОРУПЦИЈЕ
Царице Милице 1
11000 Београд

Предмет: Накнадни захтев за достављање одлуке Агенције за спречавање корупције по пријави због могуће повреде члана 50. Закона о спречавању корупције

Поштовани,

Пријавом од 24. фебруара ове године указали смо Вам да постојање корисничког налога на друштвеној мрежи Твитер под именом "*Александар Вучић@avucic*", означеног као "*Званичан налог председника Србије и председника СНС*", може представљати недозвољено искоришћавање јавног ресурса, односно повреду члана 50. Закона о спречавању корупције. У пријави смо позвали Агенцију, да без одлагања, у складу са члановима 77-86. Закона о спречавању корупције, спроведе прописани поступак и утврди чињенице о могућем кршењу правила о забрани коришћења јавних ресурса од стране јавног функционера, те да, уколико се пријава покаже основаном, изрекне прописане мере за отклањање и санкционисање повреде прописа, као и да о свему томе обавести јавност.

Члан 78. Закона о спречавању корупције који носи назив "*Покретање поступка*", у ставу 1. предвиђа да поступак у коме се одлучује о постојању повреде овог закона покреће Агенција по службеној дужности. Истовремено, став 2. наведеног члана прописује могућност да Агенција покрене поступак и по пријави физичког или правног лица. Ставом 3. истог члана Агенцији је дато овлашћење које комбинује претходна два - да покрене поступак по службеној дужности и на основу пријаве физичког или правног лица.

Следећи члан који садржи процесне одредбе јесте члан 79. под називом "*Изјашњење јавног функционера*". Наведени члан својим ставом 1. прописује обавезу Агенције да обавести јавног функционера да је против њега покренут поступак и позива га да се у року од 15 дана од дана пријема обавештења писмено изјасни. Штавише, у ставу 3. истог члана изричито је наведено да неизјашњење јавног функционера не задржава вођење поступка.

Последњи члан који садржи искључиво процесне норме јесте члан 80. под називом "*Одлуке и правна средства*". Поменути члан нормира две могуће ситуације – доношење одлуке којом се утврђује повреда овог закона и изриче мера као прву, и обустављање поступка као другу, онда када се утврди да не постоји повреда овог закона.

На крају, сам Закон о спречавању корупције свестан малобројности и мањкавости својих процесних одредби садржи у члану 7. који носи назив "*Сходна примена закона којим се уређује општи управни поступак*" упућујућу норму која прописује да се у поступку који води Агенција сходно примењује закон којим се уређује општи управни поступак.

Закон о општем управном поступку ("*Сл. гласник РС*", бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење) у члану 90. под називом "*Начин покретања поступка*" предвиђа да се поступак покреће захтевом странке или по службеној дужности. Ставом 2. наведеног члана прописано је

да се поступак покрене по службеној дужности кад је то прописом одређено или кад орган утврди или сазна да је, с обзиром на чињенично стање, неопходно да се заштити јавни интерес.

У члану 91. који носи назив **"Тренутак покретања поступка"** ставом 1. изричито је прописано да је поступак покренут захтевом странке **кад орган прими захтев странке**. Осим тога, став 2. истог члана предвиђа да је поступак покренут по службеној дужности који је у интересу странке **кад орган предузме било коју радњу ради вођења поступка**.

Закон предвиђа и могућност да надлежни орган, услед тачно наведених недостатака, одбаци поднети захтев. Тако ће према члану 92. орган решењем **"одбацити захтев којим је покренут поступак"** ако: 1) није реч о управној ствари; 2) није надлежан за одлучивање о управној ствари, а не може да одреди ко је надлежан; 3) подносилац захтева очигледно није ималац права или правног интереса о коме се одлучује у управном поступку; 4) захтев није поднет у року; 5) у истој управној ствари већ се води управни или судски поступак или је о њој већ правноснажно одлучено решењем којим је странци признато право или наложена нека обавеза; 6) захтев не буде уређен у року који је одредио орган (члан 59. став (2) овог закона).

На крају, напомињемо да Закон предвиђа два могућа исхода поступка. Први је прекид, до кога, сагласно члану 100. долази доношењем решења из Законом таксативно наведених разлога. Други је обустављање поступка решењем до кога, сагласно члану 101. долази **"... ако орган нађе да нема услова да се даље води, а закон не налаже да се поступак настави."**

Нажалост, у поступку поводом наведене пријаве Агенција за спречавање корупције није правилно применила ниједан од наведених чланова. Наиме, уместо доношења једног од могућих управних аката - решења о одбацавању, решења о утврђивању да постоји повреда закона или решења о обустављању поступка, доставили сте нам акт под називом **"Обавештење о исходу поступања по пријави"** Број: 014-07-00-0089/22-11 од 25. фебруара 2022. године. У њему сте нас обавестили о томе да сте проверили наводе из пријаве тако што сте на друштвеној мрежи Твитер пронашли налог поводом кога је пријава поднета, извршили увид у њега прегледом објава на које смо указали као на могуће кршења закона и закључили да он не представља јавни ресурс, односно да је реч о **"налогу Александра Вучића као председника Србије и председника СНС"**. Из садржине наведеног акта је такође видљиво да поводом поднете пријаве нисте тражили изјашњење лица поводом чијег налога је пријава и поднета, иако такву могућност Закон предвиђа.

Иако овај акт по својој садржини, односно према налазима и чињеницама које садржи у ствари представља образложење одлуке – решења о обустављању поступка, које треба да донесе директор Агенције за спречавање корупције, у његовом последњем ставу истичете да нас **"... обавештавате да нема основа за вођење поступка против именованог..."**. Због тога скрећемо пажњу да формулацију **"нема основа"** користи Законик о кривичном поступку када нпр. прописује дужности јавног тужиоца да врати привремено одузете предмете и исправе лицу од кога су одузети када нађе да нема основа за покретање кривичног поступка (чл. 153. ЗКП-а). Слично томе, исти Законик садржи институт **"претходног испитивања"** у неколико својих чланова – нпр. 546. када судија појединац одмах **по пријему захтева за опозивање условне осуде може спровести потребне провере ради утврђивања чињеница и прикупљања доказа важних за одлуку**. Истоветан институт прописан је и у поступку за пуштање на условни отпуст (чл. 564. Законика), поступку за законску рехабилитацију (чл. 570. Законика) и др.

С друге стране, на основу горе наведених чланова видљиво је да ниједан од цитираних закона (Закон о спречавању корупције и Закон о општем управном поступку) не прописује нити предвиђа могућност да се о поднетој пријави одлучи обавештењем које, сагласно важећим

правним прописима и пракси, не представља управни акт који је могуће оспоравати и тражити његовог преиспитивање расположивим правним лековима. Штавише, наведени закони виде "поступање" Агенције само као њено право и дужност у поступку поводом пријаве, односно као њену активност која је саставни део поступка а не као посебан правни институт, различит и одвојен од института "вођење поступка".

Осим тога, као правни основ за достављање обавештења навели сте, у последњем ставу, одредбу чл. 81. ст. 3. Закона о спречавању корупције. Пре свега, поменути члан се, како му и назив говори "Јавност поступка", односи на механизме који треба да обезбеде јавност рада Агенције а не на начин њеног одлучивања. Због тога он у ставу 3. изричио прописује "Агенција је дужна да обавести подносиоца пријаве **о исходу поступка покренутом на основу захтева или пријаве.**" а не, како је у обавештењу наведено "о исходу поступања". Пример правилне примене наведене одредбе су нпр. акти које нам је Агенција достављала поводом пријава које смо подносили током трајања изборне кампање 2020. године¹. Пре свега, они су правилно насловљени као "обавештење о исходу поступка по пријави"². Поред тога, у сваком од тих аката истакнуто је да се уз њих доставља и прилог – копија одговарајућег решења³.

Имајући у виду да сте се у конкретном случају позвали на цитирани члан 81. ст. 3. Закона о спречавању корупције, који прописује дужност Агенције да подносиоца пријаве обавести о исходу поступка, можемо само да закључимо да сте поступак по нашој пријави покренули. У том случају остаје дилема зашто нам као његов прилог нисте доставили и одлуку – копију одговарајућег решења. Обрнуто, уколико Агенција није покретала поступак по нашој пријави онда Агенција није ни могла да примени наведену одредбу нити испуни своју обавезу и обавести нас о исходу поступка кога није ни било.

Будући да још увек нисмо добили одлуку Агенције поводом поднете пријаве, већ само наведено "обавештење о исходу поступања", чиме нам је, на основу слободне и дискреционе оцене Агенције, ускраћено право на изјављивање жалбе Већу Агенције, у року од 15 дана од дана пријема одлуке, односно могућност покретања управног спора против одлуке Већа Агенције, овим дописом Вам се обраћамо са захтевом за њено достављање без одлагања.

У Београду, дана 17. марта 2022. године

За организацију Транспарентност Србија

Програмски директор
Немања Ненадић

¹ https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/agencija_sns_eps_prva_stranica-1.pdf ;
https://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/ACAS_odgovor_-_SNS_nije_povredila_zakon_-_javni_objekti.pdf

² Ибид

³ Ибид